

Universitätsbibliothek Paderborn

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Opera Omnia Ascetica

Aucta Duobus Opusculis De Effectibus, Fructu, Et Applicatione Sanctissimi
Missæ Sacrificii, Et De Sublimitate Perfectionis Religiosæ. Catalogum
Tractatum Asceticorum Omnium Vicina Post Dedicacionem Pagina
Indicabit

V. P. Gasparis Druzbicki, Societatis Jesu, Tractatus De Gratia Delectante Et
Vincente

Druzbicki, Kaspar

Ingolstadii, 1732

VD18 90066359

Caput VI. Quos in usus Gratiae delectatio injuncta sit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45367

CAPUT VI.

*Quos in usus Gratiae Delectatio ad-
iuncta sit.*

EX supra dictis quidem non parum elucescit, Summo Consilio, summam providentiam DEI actum esse, quod Gratiae divinae Auxilia, Delectationem istam (ut dixerat Aug.) victri- cem adjunctam habeant; at tamen ex instituto fu- siss expressiusque id explicandum existimo, ut pateat, tum quantifacienda sit etiam & ex hoc Capite divina Gratia, tum quos & quomodo in usus a nobis flectenda sit atque usurpanda, si quando illam nobis a Christo suggeri contigerit. Et quidem ego potissimum duas ob causas existi- mo a Deo mortalibus hanc delectantem Gratiam subministrari. Una est Ejectio voluptatis & de- lectationis terrenae atque sensualis. Altera vero expugnatio Tristitiae & mæroris Spiritus. U- tramque hanc pestem quomodo ex animo Gratia delectans explodat, in hoc, sequentique Cap. quam brevissime poterò, volo indagare. Quan- tum ad primum attinet, certum indubitatumque nobis esse debet. Hominem duci voluptate in a- gendo, ita ut si absit voluptas non agat, vel si a- gere cogatur in aliquam extraneam cum ægritudine & molestia rebellionemque agat, hoc experientia satis docet, nec indiget probatione.

Jam illud quoque consimiliter certum esse oportet Delectationem esse ex bono, malo enim nemo delectari potest quia tale est, sed & bono nemo delectatur ignoro, nemo absente, verum opus est, bonum, & præsens esse, & cognitum sub ratione boni esse, ad hoc ut delectationem pa- riat:

14.

15.

112
xi
: usce
: I
V

riat: Quam ob causam Delectatio nasci dicitur ex presentia proportionati, seu connaturalis boni: idque, non quomodocunque sed pro tali, id est, sub ratione sui boni cogniti. Nam & ignoti nulla cupido, & absentis nulla delectatio, è contra verò Cogniti boni amor est: absentis desiderium seu cupido, presentis delectatio, sive fruitio, sive lætitia, & gaudium, & quoniam delectatio gaudiumque jucunda sunt animo his affecto, ideò quidquid delectat, jucundum etiam est, nec fatigat aut molestat aut inquietat animum: sed potius quietum & contentum, pacatum, tranquillumque facit. Ea propterea delectatio quies animi dicitur, in re enim delectabili, sic conquiescit animus, ut in suo loco conquiescit corpus. vel ut in luce conquiescit sanus oculus.

16.

Uterius autem progrediendo: Delectatio proprie dicta non potest esse, nisi in rebus Cognitione appetituque boni præditis: quæ enim bonum non apprehendunt cognitione, quomodo possunt delectari ejus fruitione ac possessione? Porro, cum duplex sit genus cognoscentium bona sibi connaturalia, seu (aliter) convenientia, unum Sensu, alterum præterea Ratione præditum, cumque consequenter duplex sit bonorum genus, alterum quod sensui, alterum quod Rationi bonum videtur; relinquitur, vicissim duplicem quoque delectationem reperiri: alteram quidem quam sensus ex suis, alteram quam Ratio ex suis quoque bonis percipere potest. Iterum autem cum Ratio duplici in ordine posita duplicemque in finem & vitam ordinata sit, quarum altera naturalis est, altera naturæ limites supergreditur, oportet rationem duplicia bona habere & ex duplicibus

plicibus bonis duplicem quoque delectationem percipere posse, unam quidem quæ naturalis sit, alteram quæ supernaturalis. Atque adhuc, cum hæc omnes vitæ rationes vivendique ordines in hominibus (scilicet Sensualis, Rationalis Naturalis, rationalis supernaturalis) sint divina dispositione sibi mutuò subordinati, ita ut sensualem Rationali naturali, naturalem rationalem, supernaturalem subjici subservireque oporteat: exinde necessariò consequenti etiam bona harum vivendi rationum &c. & delectationes ex his bonis in vitæ quodvis genus redundantes, mutuò & debitè sibi subordinari debere; ita quidem ut digniori vilior, præstantiori humilior submittatur. Et cum satis constat sensualem vitam omnium esse vilissimam, huic autem præminere Naturalem Rationalem; isti insuper præstare supernaturalem, etiam necessariò constare debet, omnino delectationes, ex bonis sensualibus natas, servire debere Delectationibus Rationis naturalis, & vicissim delectationes hujus, servire oportere Delectationibus Rationis vitæque supernaturalis. Quare non plus nec aliter sensus debet quærere & admittere delectationes suas, nisi quantum & quatenus eæ stare simul possunt cum delectationibus Rationis naturalis. Ratio quoque naturalis eatenus solum debet quærere & usurpare delectationes sibi conformes, quatenus eæ supernaturalis vitæ commodis & delectationibus subservire possunt.

Hæc delectationum subordinatio, facillima nobis esset, si ipsarummet illarum vivendi rationum, hoc est Humanarum portionum, subordinatio in nobis integra & firma consisteret.

V.P. Druz. Op. III.

B

Sed

112
xi
: usce
: I
V

16.

Sed quia ita primævo lapsu Naturam nostram infregimus, ut sensui contra rationem rebellandi frenosque excutiendi occasionem & licentiam & consuetudinem fecerimus, rationemque naturalem ac multò magis & supernaturalem, in nobis debilitaverimus ac sepeliverimus, idè in tumultibus factum est, & quotidie fieri experimur, ut quemadmodum sensus rationi repugnat, Ratio naturalis semper naturam suamque bonum, vix unquam supernaturale attendit, ita quoque delectamenta sensuum pugnant cum delectamentis rationis naturalis, & hæc quoque à delectamentis avocant animum supernaturalibus. Inde est, ut totus hominis labor, tota industria, toti conatus, in hoc unum præcipuumque desudare debeant, ut aliquã commodã vi & methodo, pugnam hanc trium istorum vitæ nostræ ordinum, tripliciumque harum nostrarum portionum componere ad debitamque & Deo præscriptam subordinationem revocare possimus.

17.

Et hæc est illa in Legibus Christianis, Sacrisque Spiritus S. & Patrum nostrorum libris decantatissima inter carnem & Animam, inter sensum & Spiritum, inter Naturam & Gratiam, inter Concupiscentiam & Charitatem, inter proprium & divinum Amorem, lucta atque conflictatio. Hæc est illa Christi voce ad omnes homines evulgata, sui abnegatio. *Qui vult, inquit, venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam quotidie & sequatur me.* Item *qui non odit Patrem, Matrem, fratres, sorores, uxorem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus.* Hæc ipsa quoque est per Tubam Apostolicam promulgata

Luc. 9. 23.

vulgata, sui abnegatio. *Qui vult, inquit, venire post me, abneget semetipsum, & tollat crucem suam*

Luc. 14. 26.

quod dicitur, qui non odit Patrem, Matrem, fratres, sorores, uxorem, insuper & animam suam, non potest meus esse discipulus. Hæc ipsa quoque est per Tubam Apostolicam promulgata

Mortu

Mortificatio. *Mortificate, ait, membra vestra, quæ sunt super terram. Si Spiritu facta carnis mortificaveritis, vivetis, si autem secundum carnem vixeritis moriemini. Caro concupiscit adversus Spiritum & spiritus adversus carnem.* In hac pugna, in hac luctâ, nulla pax, nullæ induciæ esse possunt aliter, nisi si forte inferior cogatur, discat, insuescat, gaudeat subordinari superiori. Et in hoc est Christianæ tota posita athleticæ disciplina, in hoc tota Christianæ legis in hac vitâ, perfectio: in hoc hujus vitæ sita felicitas, ita nimirum expugnare & domare inferiores sui partes, ut non tantum superioribus subsint; sed etiam libenter, etiam suaviter subsint. Ad quam libentiam, ad quam suavitatem (quoniam sine labore, dolore, vi, resistantiâ in assuetâ suis privatis juribus commodisque natura haberi non potest) obtinendam, Deus providentissimus, suæ Gratix Auxilianti, sine qua nos nihil in hisce pugnis & bellis dignum cælo, Virtute, Deo perficere possumus, adjunxit delectationem: facitque per unius & ejusdem Auxiliantis Gratix subsidium, ut & cognoscamus recta à non rectis, tanquam per lumen, & tendamus in eadem voluntate nostrâ tanquam per quendam impulsam, & cum suavitate delectamentoque adversitates omnes resistentiasque & tentationes consurgentes, seseque opposcentes superemus, in bono autem & recto conquiescamus, & illi fortiter adhareamus, tanquam per delectabilem quietem ac perseverantiam.

Hæc igitur est una Causa Gratix delectantis, Expulsio scilicet seu quod idem est, subordinatio Carnalis sensualisque Voluptatis & Cupiditatis,

Col. 3. 5.
Rom. 8. 13.
Gal. 5. 17.

112
xi
: uscat
: l
V

tatis, in ejus, 'autem subinductio & præpositio
Castæ suavitatis & sanctæ Charitatis. Nam ut Au-
gustinus in Psalm. 9. ait. *Delectatio pernicioosa
quitur Cupiditatem: fructuosa Charitatem.*

C A P U T VII,

*Gratia Delectans datur ut Spiritus Tristi-
tiam extinguat.*

18.

AD alteram Gratia Delectantis causam accedo. alterumque ejus veluti officium, quod in animis nostris fungitur examino. Est autem hoc, Tristem Spiritum ab hominis animo amoliri. Sancti Augustini indubitata doctrina est duabus potissimum viis, seu portis, diabolo ad corda hominum ingredi solere, scilicet Amore & Timore, nam omne peccatum, omnique diaboli laqueus, in his duobus affectibus latet. semper enim, aut nobis demon proponit tanquam amanda concupiscendaque ea quæ sunt amanda; aut tanquam timenda, ea quæ sunt timenda: quorum alterutrum ubi a corde nostro obtinuerit, gregem illico turbatum peccatorum illuc introducit. Quocirca rectè Augustinus verba illa Apostoli. *Nolite locum diabolo*: ita interpretatur, ut dicat tunc nos cum dare diabolo quando aliquid vel amamus vel timemus: nihil timeamus, nihil amemus omnem locum diabolo portamque præclusimus. Sed de Amore & Cupiditate proximo Capitulo actum satis: Timorem nunc expendimus.

Hic enim est fons Tristitiæ, pater & originis mœroris. Num dum evenisse nobis id malum bitramur, quod metuebamus tum tristamur,